

A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2006

Státní rozpočet na rok 2006 byl sestaven v souladu s příslušnými ustanoveními **zákona č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech, v platném znění. Byl **schválen** Poslaneckou sněmovnou **zákonem č. 543 ze dne 2. prosince 2005 se schodkem 74,4 mld. Kč při objemu celkových příjmů 884,4 mld. Kč a celkových výdajů 958,8 mld. Kč.**

Na základě **usnesení vlády č. 377 ze dne 5. dubna** byl Poslanecké sněmovně předložen návrh na změnu tohoto zákona z titulu **zajištění finančních prostředků na krytí povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření.** Poslanecká sněmovna tento návrh projednala ve zkráceném řízení a rozhodla o **přijetí zákona č. 170 ze dne 18.4.2006**, kterým se **zvyšují příjmy i výdaje státního rozpočtu o částku 5 mld. Kč.** Tato změna se dotýká kapitoly Všeobecná pokladní správa, kde na straně příjmů bude doplněna položka rozpočtové skladby Neinvestiční přijaté dotace ze zvláštních fondů ústřední úrovně a na straně výdajů bude navýšení promítnuto v položce Ostatní neinvestiční výdaje jinde nezařazené.

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2006 byly promítnuty dopady změn některých daňových zákonů přijatých Parlamentem v rámci Koncepce reformy veřejných financí.

Novela zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, trvale zařadila ubytovací služby mezi daňové položky zatížené sníženou sazbou daně a současně osvobodila od této daně části jazykové výuky. Z tohoto pohledu představuje dopad pro státní rozpočet (při předpokládaném nárůstu počtu plátců) 3,6 mld. Kč. Pozitivní fiskální dopad na inkaso DPH by naopak měl mít růst sazeb spotřební daně z tabákových výrobků. Nárůst příjmů z tohoto titulu je odhadován na 0,5 mld. Kč.

Novela zákona o daních z příjmů se dotkla hlavně zdaňování fyzických osob. Největší dopad bude mít snížení sazby, rozšíření pásma a nahrazení odečitatelných položek slevami na dani. Dopad na státní rozpočet se předpokládal ve výši 10,0 mld. Kč.

Následující tabulka porovnává schválený státní rozpočet na rok 2006 se skutečností a rozpočtem roku 2005 v oblasti příjmů, výdajů a salda.

v mld. Kč

	2005		2006	Rozdíl SR 2006- Rozp.2005	Rozdíl SR 2006- Skut.2005	index SR 2006/ Rozp.2005	index SR 2006/ Skut.2005
	Rozpočet (vč. RUD)	Skutečnost SZÚ	Rozpočet schválený *)				
Celkové příjmy	804,93	866,46	889,39	84,46	22,93	110,5	102,6
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>441,40</i>	<i>460,43</i>	<i>473,25</i>	<i>31,85</i>	<i>12,82</i>	<i>107,2</i>	<i>102,8</i>
DPH	154,30	146,82	156,70	2,40	9,88	101,6	106,7
Spotřební daně	94,90	103,63	118,90	24,00	15,27	125,3	114,7
DPPO	81,60	100,27	88,00	6,40	-12,27	107,8	87,8
DPFO	95,50	94,77	92,30	-3,20	-2,47	96,6	97,4
ostatní daňové příjmy	15,10	14,94	17,35	2,25	2,41	114,9	116,1
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>314,75</i>	<i>311,18</i>	<i>336,32</i>	<i>21,57</i>	<i>25,14</i>	<i>106,9</i>	<i>108,1</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>48,78</i>	<i>94,84</i>	<i>79,82</i>	<i>31,04</i>	<i>-15,02</i>	<i>163,6</i>	<i>84,2</i>
Celkové výdaje	888,52	922,80	963,79	75,28	40,99	108,5	104,4
<i>Běžné výdaje</i>	<i>822,80</i>	<i>843,80</i>	<i>869,54</i>	<i>46,74</i>	<i>25,74</i>	<i>105,7</i>	<i>103,1</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>65,71</i>	<i>79,00</i>	<i>94,25</i>	<i>28,54</i>	<i>15,25</i>	<i>143,4</i>	<i>119,3</i>
Saldo SR	-83,58	-56,34	-74,40	9,18	-18,06	89,0	132,1

*) SR včetně zákona č. 170/2006 Sb., kterým se mění zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2006

V porovnání se skutečností za rok 2005 počítá rozpočet (vč. zákona č. 170/2006 Sb.) s nárůstem příjmů o 22,9 mld. Kč, t.j. o 2,6 %, výdaje by měly vzrůst o 41,0 mld. Kč, t.j. o 4,4 % a rozpočtovaný schodek je tak horší o 18,1 mld. Kč.

Z růstu celkových příjmů o 22,9 mld. Kč připadá na příjmy z daní a poplatků 12,8 mld. Kč, t.j. růst o 2,8 % (největší nárůst představují spotřební daně, a to o 15,3 mld. Kč, t.j. o 14,7 %, a DPH o 9,9 mld. Kč, t.j. o 6,7 %). Pojistné na sociální zabezpečení je vyšší o 25,1 mld. Kč (růst o 8,1 %), zatímco ostatní příjmy by měly poklesnout cca o 15,0 mld. Kč (snížení o 15,8 %); tento pokles ovlivňuje vysoká loňská skutečnost, která zahrnovala

příjmy kapitol z rezervních fondů ve výši 21,8 mld. Kč (nejsou rozpočtovány) a příjmy z převodů z fondu státních záruk v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 21,9 mld. Kč (také nejsou rozpočtovány). Po vyloučení těchto příjmů by ostatní příjmy měly výrazně růst, a to především z důvodů vyšších rozpočtovaných dotací od EU (50,9 mld. Kč proti 13,5 mld. Kč přijatých v roce 2005).

Výdajová strana státního rozpočtu **počítá s vyšším čerpáním** prostředků proti skutečnosti roku 2005 **o cca 41,0 mld. Kč (tj. o 4,4 %)**, z toho **25,7 mld. Kč** (růst o 3,1 %) připadá na **běžné výdaje** a **15,3 mld. Kč** (růst o 19,3 %) na **výdaje kapitálové**.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů (ve vztahu k celoroční skutečnosti roku 2005) **se podílejí především sociální dávky (růst o 17,1 mld. Kč)** a v nich vyšší výdaje na důchody o 16,1 mld. Kč (návrh pokrývá dopad průměrného zvýšení důchodů od 1. ledna o 5 %). **Platy zaměstnanců** a ostatní platby za provedenou práci vč. povinného pojistného **by měly vzrůst o 4,7 mld. Kč. Vyšší budou transfery do zahraničí**, z nichž vzrostou zejména odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU, **a to o 3,8 mld. Kč. Ve zvýšení neinvestičních transferů státním fondům** se projevuje vliv vyšší dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu, jehož financování přešlo od roku 2005 plně pod kapitolu Ministerstvo zemědělství a prostředky jemu určené představují částku 27,7 mld. Kč (**růst o 5,9 mld. Kč**). V rámci **neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů** se předpokládá **vyšší čerpání prostředků na nákup služeb o 5,8 mld. Kč** a **vyšší výdaje na úroky a ostatní finanční výdaje** (růst o 9,9 mld. Kč).

Na růstu rozpočtu kapitálových výdajů se podílely především investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně, které proti skutečnosti roku 2005 vzrostly z 1,4 mld. Kč na 17,0 mld. Kč (v rozpočtu po změnách je to 15,5 mld. Kč). Téměř celá tato výše představuje dotaci Státnímu fondu dopravní infrastruktury.

Jednou z priorit rozpočtu na rok 2006 je spolufinancování společných programů EU a ČR. Státní rozpočet předpokládá, že **čistá pozice ČR (netýká se jen státního rozpočtu) ve vztahu k EU bude činit 22,6 mld. Kč** (v roce 2005 to bylo pouze 0,6 mld. Kč, přitom celkové příjmy z rozpočtu EU by měly činit 58,0 mld. Kč (v roce 2005 to bylo 31,3 mld. Kč) a odvody do rozpočtu EU 35,4 mld. Kč (v roce 2005 to bylo 30,7 mld. Kč).

1.2. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázaných ČNB za **leden až září** roku 2006 vyplývá **mírná převaha příjmů** státního rozpočtu **nad jeho výdaji o 1,5 mld. Kč**. **Celkové příjmy** dosáhly výše **673,5 mld. Kč** a **celkové výdaje 672,0 mld. Kč**.

v mld. Kč

Ukazatel	Skutečnost leden-září 2005	2006				% plnění v r. 2005	Index 2006/2005
		Schválený rozpočet *)	SR po změnách**)	Skutečnost leden-září	% plnění		
	1	2	3	4	5=4:3	6	7=4:1
PŘÍJMY CELKEM	634,07	889,39	889,39	673,50	75,7	78,8	106,2
VÝDAJE CELKEM	608,32	963,79	963,79	672,01	69,7	68,5	110,5
SALDO	25,75	-74,40	-74,40	1,49	-2,0	-30,8	5,8

*) SR včetně zákona č. 170/2006 Sb., kterým se mění zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2006 (navýšení příjmů i výdajů SR o 5 mld. Kč určených na pomoc při likvidaci škod způsobených povodněmi 2006)

**) SR upravený o rozpočtová opatření k 30.6.2006

Celkové příjmy státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2006 ve výši **673,5 mld. Kč** představují **75,7 % rozpočtu** (v roce 2005 to bylo 78,8 %) a **meziroční růst o 39,4 mld. Kč**, tj. o 6,2 %. Dosavadní inkaso příjmů mírně převyšuje $\frac{3}{4}$ rozpočtu o 6,5 mld. Kč.

Daňové příjmy dosáhly 344,1 mld. Kč, což při **plnění** rozpočtu na **72,7 %** (loni to bylo 77,2 %) představuje **meziroční růst o 3,2 mld. Kč**, tj. o 0,9 %. Rozpočet uvažuje s růstem o 2,8 % proti vykázané skutečnosti roku 2005. Na mírném meziročním růstu inkasa daňových příjmů se nejvíce podílely příjmy z inkasa DPH (meziroční růst o 6,9 mld. Kč) a spotřebních daní (o 3,5 mld. Kč). Naopak meziročně pokleslo inkaso daní z příjmů právnických osob (o 4,7 mld. Kč) a daní z příznání (o 4,3 mld. Kč – především vliv vratek daně, které vyplynuly z možnosti uplatnění společného zdanění manželů a dále vratek z titulu uplatnění zvýšených výdajových paušálů).

Příjmy z pojistného na sociálním zabezpečení ve výši **244,0 mld. Kč** naplnily rozpočet na **72,5 %** (loni to bylo 72,4 %) a **meziročně vzrostly o 16,3 mld. Kč**, tj. o 7,1 %.

Nedaňové a ostatní příjmy ovlivňují plnění i meziroční růst celkových příjmů nejvýrazněji. Jejich výše **85,4 mld. Kč** představuje **107,0 % rozpočtu** (loni to bylo 134,2 %) a **meziroční růst o 19,9 mld. Kč**, tj. o 30,4 %. Na vysokém plnění rozpočtu se stejně jako v roce 2005 podílí **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (zejména z rezervních fondů) do příjmů kapitol** ve výši **35,2 mld. Kč** (loni to bylo 20,8 mld. Kč) a příjmy z převodů z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS ve výši 5,4 mld. Kč (loni to bylo 5,2 mld. Kč). Obě tyto položky nejsou rozpočtovány. **Dotace přijaté od EU** (bez kompenzačních plateb) ve výši **16,7 mld. Kč** meziročně vzrostly o 7,0 mld. Kč; jejich plnění je však zatím nízké (32,8 %).

Celkové výdaje dosáhly v 1.-3. čtvrtletí roku 2006 výše **672,0 mld. Kč** při čerpání rozpočtu na **69,7 %** (loni to bylo 68,5 %) a **meziročním růstu o 63,7 mld. Kč**, tj. o 10,5 %. Podílu ¾ rozpočtu by odpovídala částka 722,8 mld. Kč. Vyšší čerpání výdajů (především kapitálových a převodů do rezervních fondů) lze již tradičně očekávat ke konci roku.

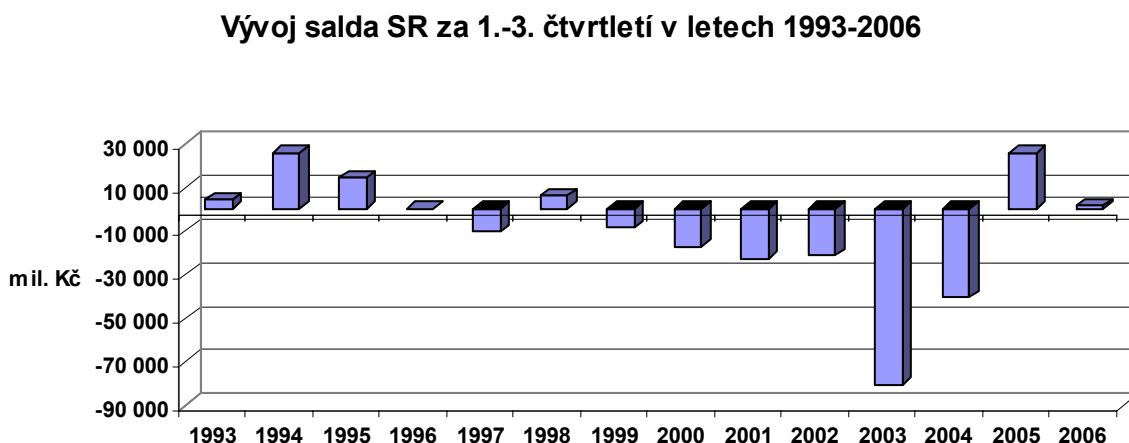
Běžné výdaje ve výši **623,2 mld. Kč** představují čerpání rozpočtu na **71,7 %** (loni to bylo 69,7) při **meziročním růstu o 50,4 mld. Kč**, tj. o 8,8 %. Na tomto růstu se podílí především růst sociálních dávek (o 16,8 mld. Kč), transferů fondům sociálního a zdravotního pojištění (o 7,9 mld. Kč), transferů veřejným rozpočtům územní úrovně (o 5,2 mld. Kč), výdajů kapitoly Státní dluh (o 5,0 mld. Kč) a další.

Kapitálové výdaje činily **48,8 mld. Kč** při čerpání rozpočtu na **51,3 %** (loni to bylo 53,0 %) a **meziročním růstu 13,3 mld. Kč**, tj. o 37,5 %.

Vykázaný přebytek hospodaření státního rozpočtu ve výši **1,5 mld. Kč** je vzhledem k jeho rozpočtované výši (-74,4 mld. Kč) relativně příznivý, nicméně je **o 24,3 mld. Kč nižší než ve stejném období roku 2005**. Dosavadní přebytek je výsledkem předstihu plnění příjmů před čerpáním výdajů o 6,0 procentního bodu (loni to bylo 10,3 procentního bodu). **V průběhu posledního čtvrtletí lze však očekávat rychlejší čerpání výdajů a schodek hospodaření státního rozpočtu by měl dosáhnout minimálně rozpočtované úrovně.**

Vývoj salda hospodaření státních rozpočtů za 1.-3. čtvrtletí v letech 1993-2006 ukazuje následující graf.

1.-3.Q.	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Saldo SR	4 340	25 612	14 388	47	-10 235	6 203	-8 608	-17 306	-22 551	-21 434	-80 267	-40 516	25 748	1 489

2. Příjmy státního rozpočtu

Za devět měsíců letošního roku inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy ve výši 673,5 mld. Kč**, t.j. 75,7 % rozpočtu, z toho **daňové příjmy představují 344,1 mld. Kč (72,7 %)**, **příjmy z pojistného na sociální zabezpečení 244,0 mld. Kč (72,5 %)** a **ostatní příjmy 85,4 mld. Kč (107,0 %)**.

Plnění rozpočtu a meziroční dynamika za hodnocené období roku 2006, jsou patrné z následující tabulky:

Příjmy státního rozpočtu	2005	2006				% plnění SR	Index
	Skutečnost	Schválený	SR	Skutečnost	%	leden-září	skutečnost
	leden-září	rozpočet **)	po změnách	leden-září	plnění	2005	2006/2005
	1	2	3	4	5=4:3	6	7=4:1
Příjmy celkem	634,07	889,39	889,39	673,50	75,7	78,8	106,2
v tom:							
Daňové příjmy celkem	568,60	809,57	809,57	588,09	72,6	75,2	103,4
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	340,87	473,25	473,25	344,10	72,7	77,2	100,9
v tom:							
- DPH	101,41	156,70	156,70	108,29	69,1	65,7	106,8
- spotřební daně	82,17	118,90	118,90	85,71	72,1	86,6	104,3
- daně z příjmů PO	77,93	88,00	88,00	73,27	83,3	95,5	94,0
- daně z příjmů FO	69,24	92,30	92,30	65,96	71,5	72,5	95,3
vybíraná srážkou (z kapitálových výnosů)	3,38	4,60	4,60	3,82	83,1	62,6	113,1
ze závislé činnosti	54,67	73,00	73,00	55,24	75,7	71,5	101,0
z příznání	11,19	14,70	14,70	6,90	46,9	82,3	61,7
- správní poplatky vč. kolků	2,73	4,10	4,10	2,93	71,5	66,6	107,3
- majetkové daně	5,98	10,30	10,30	6,07	58,9	69,5	101,5
- clo	0,87	1,20	1,20	0,86	71,9	124,3	99,1
- ostatní daňové příjmy*)	0,54	1,75	1,75	1,01	57,7	31,8	186,9
Pojistné SZ	227,73	336,32	336,32	243,99	72,5	72,4	107,1
z toho: na důchody	187,54	279,08	279,08	200,93	72,0	71,9	107,1
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace	65,48	79,82	79,82	85,41	107,0	134,2	130,4
v tom:							
- kapitoly	36,16	56,24	56,24	58,59	104,2	138,7	162,0
z toho: dotace přijaté od EU	9,69	50,92	50,92	16,72	32,8	45,9	172,6
převod z fondů OSS	20,83	0,00	0,00	35,20	x	x	169,0
- kapitola Operace SFA	3,12	4,87	4,87	5,05	103,5	81,9	161,7
- VPS	26,20	18,71	18,71	21,78	116,4	138,6	83,1
v tom :							
- příjmy z úroků a real.fin.majet.	2,04	0,49	0,49	0,20	41,1	425,0	9,8
- splátky půjček ze zahraničí	4,29	0,18	0,18	0,74	418,2	172,3	17,3
- příjmy za realizaci záruk (převod z FSZ)	5,20	0,00	0,00	5,41	x	x	104,0
- přijaté kompenzační platby z rozpočtu EU	7,48	6,00	6,00	4,77	79,4	79,2	63,7
- soudní poplatky vč. kolků	0,64	0,62	0,62	0,57	91,3	106,7	88,5
- přijaté sankční platby	0,89	1,20	1,20	1,09	90,8	74,2	122,4
- ostatní příjmy VPS*)	5,66	10,23	10,23	9,01	88,1	120,9	159,2

Pozn.: SR po změnách s rozpočtovými opatřeními k 30.6.2006

*) dopočet do celku (v rozpočtu vč. poplatků a odvodů v oblasti životního prostředí ve výši 1,35 mld. Kč, ve skutečnosti vykazováno v kapitole OSFA)

**) SR včetně zákona č. 170/2006 Sb. (tj. navýšení příjmů kapitoly VPS o 5,0 mld. Kč - povodně 2006)

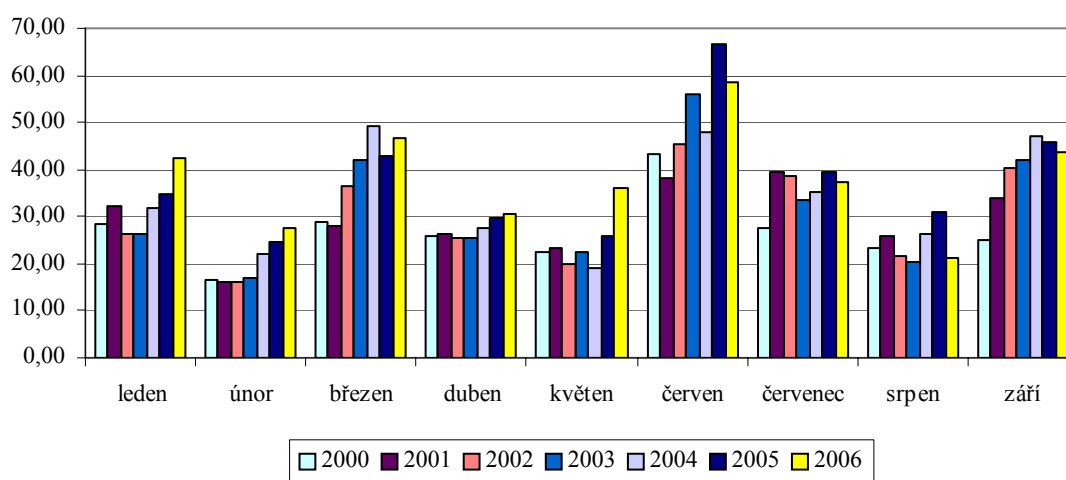
V porovnání se stejným obdobím roku 2005 je plnění celkových příjmů nižší o 3,1 procentního bodu (75,7 % proti 78,8 %), při nižší meziroční dynamice o 9,7 procentního bodu (106,2 % proti 115,9 %).

Z toho daňové příjmy, které dosáhly 344,1 mld. Kč, t.j. 77,7 % rozpočtu byly plněny o 4,5 procentního bodu hůře než ve stejném období roku 2005, při současně nižší dynamice o 15,0 procentního bodu. Nedaňové a ostatní příjmy, ve výši 85,4 mld. Kč

představovaly plnění rozpočtu na 107,0 % (o 27,2 procentního bodu horší než v roce 2005). Rovněž meziroční dynamika je nižší o 39,6 procentního bodu. **Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 244,0 mld. Kč, t.j. 72,5 % rozpočtu** (což je téměř stejné plnění jako bylo vykázáno k tomuto datu roku 2005 72,4 %), při vyšší meziroční dynamice o 0,8 procentního bodu.

2.1. Příjmy z daní a poplatků

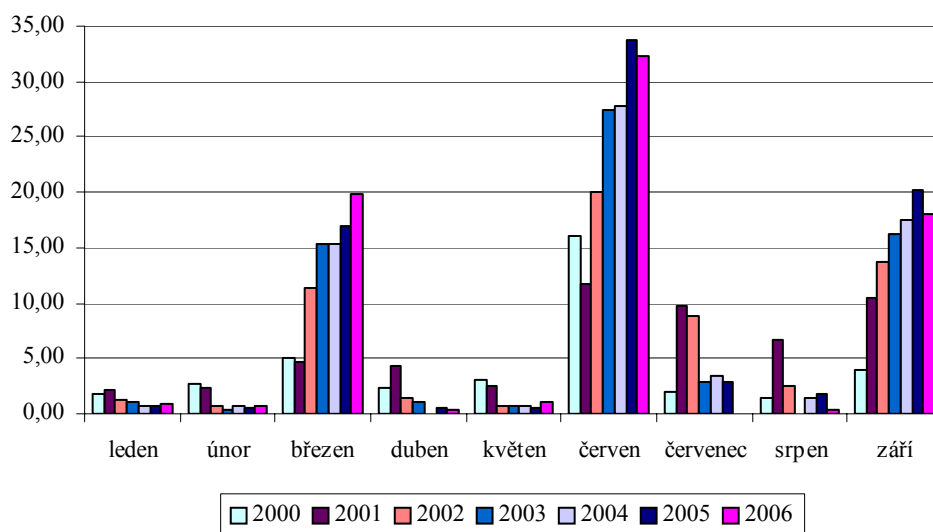
Vývoj **daňových příjmů** SR bez pojistného na SZ je patrný z grafu:

Plnění daňových příjmů ovlivnilo především inkaso daní z příjmů právnických osob, které ve výši **73,3 mld. Kč** představuje **83,3 %** rozpočtu a meziroční pokles o 4,7 mld. Kč, t.j. o 6,0 % (ve stejném období loňského roku byl rozpočet plněn na 95,5 % při meziročním růstu o 15,4 mld. Kč, t.j. o 24,6 %, přičemž celoroční inkaso převýšilo rozpočet o 18,7 mld. Kč). Rozpočet na rok 2006 počítá s poklesem o 12,2 % proti skutečnosti roku 2005 (vliv snížení sazby daně z 26 % na 24 %).

Důvodem poklesu je postupný náběh dopadů snižování sazeb, zrychlení odpisů, zavedení nové odčitatelné položky na vědu a výzkum apod., které začaly mít viditelné dopady na inkaso daně. Oproti původním předpokladům má na inkaso dále vliv silný růst ekonomiky, větší než výše uvedená opatření daňové politiky, přičemž jejich působení je protisměrné. Na tomto trendu se podílí zejména výnos daně z daňových přiznání. Je třeba zdůraznit, že oproti předchozímu roku dochází ke snížení doplatků na základě podaných daňových přiznání a k silnému nárůstu vrácených přeplatků na dani. To způsobilo stagnaci záloh ve 3. čtvrtletí letošního roku.

Vliv platebního kalendáře (t.j. zálohové platby a vyrovnání daně v návaznosti na existenci daňového poradce, jakož i změnu v periodicitě placení záloh počínaje rokem 2002) na výběr DPPO v jednotlivých měsících roku ilustruje následující graf:

Celkové inkaso daně z příjmů fyzických osob dosáhlo ke konci září 66,0 mld. Kč, t.j. 71,5 % rozpočtu a je tak o 3,3 mld. Kč, t.j. o 4,7 % pod úrovní skutečnosti stejného období roku 2005 (ke konci loňského září bylo plnění 72,5 % při meziročním růstu o 5,2 mld. Kč, t.j. o 8,1 %, přičemž celoročně zůstalo pod úrovní rozpočtu o 0,7 mld. Kč). Rozpočet uvažuje s poklesem o 2,6 % proti skutečnosti roku 2005, což souvisí se snížením daňových sazeb od 1.1.2006.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 55,2 mld. Kč při plnění rozpočtu na 75,7 % a meziročním růstu o 0,6 mld. Kč, t.j. o 1,0 %. Letošní plnění rozpočtu je vyšší než bylo ve stejném období loňského roku (71,5 %) o 4,2 procentního bodu, při nižší meziroční dynamice o 7,4 procentního bodu. Rozpočet 2006 je pod úrovní skutečnosti roku 2005 o 4,4 %.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti ve výši 6,9 mld. Kč znamenala plnění rozpočtu na 46,9 % (loni to bylo 82,3 %) a proti stejnému období roku 2005 byla nižší o 4,3 mld. Kč, tj. o 38,3 %. Rozpočet 2006 je nad úrovní skutečnosti roku 2005 o 5,8 %.

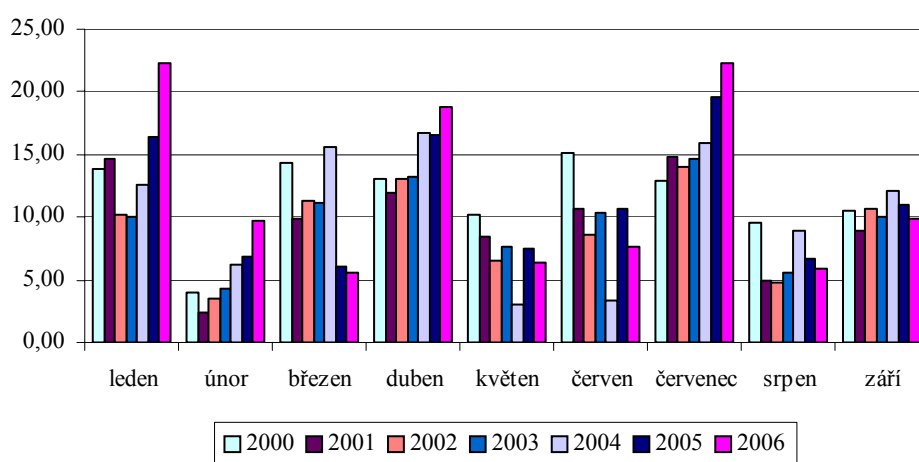
Důvodem nižšího výnosu jsou legislativní změny, které nemohly být promítnuty do rozpočtovaného předpokladu a týkají se např. zvýšených sazeb paušálních výdajů. Zejména se

však jedná o vyšší využití daňové výhody společného zdanění manželů, které se promítá právě do této příjmové položky SR.

Konstrukce společného zdanění manželů vyžadovala, aby vrácení daně placené na základě priznání bylo provedeno z účtu DPFO, což vedlo ke snížení jejího výnosu. Současně nebylo vrácení daně odečteno z účtu DPFO ze závislé činnosti a tak je její očekávané inkaso vyšší než rozpočtované. Tento efekt nebyl v predikci plně zohledněn.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 3,8 mld. Kč, což představuje **83,1 %** rozpočtu (loni plnění na 62,6 %) a meziroční růst o 0,4 mld. Kč, t.j. o 13,1 %. Rozpočet 2006 počítá s růstem o 1,8 % proti skutečnosti roku 2005.

Inkaso DPH ke konci září letošního roku dosáhlo **108,3 mld. Kč, t.j. 69,1 % rozpočtu** a meziročně vzrostlo o 6,9 mld. Kč, t.j. o 6,8 % (v loňském roce činilo plnění 65,7 % při meziročním růstu o 14,2 mld. Kč, tj. o 16,3 %). Jeho meziroční růst odpovídá rozpočtované dynamice (6,7 %).

Inkaso DPH bylo počátkem roku 2006, v důsledku časového posunu, pozitivně ovlivněno velmi vysokou konečnou spotřebou domácností v prosinci předchozího roku. Tento efekt má v čase mírně rostoucí tendenci, neboť, jak vyplývá z šetření ČSÚ, domácnosti stále více odkládají své nákupy na období těsně před Vánocemi. Ve srovnání s předchozím rokem bylo příznivé inkaso i v únoru. Vyšší inkasa daně v lednu a únoru letošního roku v porovnání s loňským rokem jsou však také způsobena výpadkem inkasa daně na počátku roku 2005 způsobeným změnou ve zdaňování obchodních dovozů ze třetích zemí, které se od 1. ledna staly součástí standardního daňového priznání podávaného příslušnému finančnímu úřadu do 25. dne po skončení zdaňovacího období. Na výši inkasa se v příslušných měsících pozitivně projevil vyšší počet kvartálních plátců. Naopak v několika měsících sledovaného období roku 2006 nedosáhlo inkaso DPH výše minulého roku. Tento pokles byl způsoben rychlejším

růstem hodnoty nadměrných odpočtů než hodnoty daňové povinnosti. Vyšší nadměrné odpočty byly zaznamenány v sektorech zemědělství a stavební výroba.

Legislativní činnost v oblasti DPH, která nebyla uvažována při přípravě rozpočtu na rok 2006 a která ovlivnila inkaso DPH v roce 2006, se soustředila především na úpravu definice sociální pomoci a doplnění služeb zdaňovaných sníženou sazbou v oblasti sociální péče a zpřesnění a rozšíření pojmu vzdělávací činnost. Dopady těchto změn ale nejsou fiskálně příliš významné. V druhé polovině roku 2006 se však projevil vliv novely zákona č. 235/2004 Sb., přijaté 25. května 2006, kterou byly přerazeny určité druhy zboží do snížené sazby daně. Dopad této novely na státní rozpočet v roce 2006 je odhadován ve výši 0,8 mld. Kč.

Inkaso spotřebních daní dosáhlo 85,7 mld. Kč, t.j. 72,1 % rozpočtu při meziročním růstu o 3,5 mld. Kč, t.j. o 4,3 % (v lednu až září roku 2005 činilo plnění 86,6 % při meziročním růstu o 17,3 mld. Kč, t.j. o 26,7 %).

Struktura spotřebních daní je tvořena hlavně daněmi z minerálních olejů a maziv a daní z tabákových výrobků.

Daně z minerálních olejů představují 61,7 % celkového celostátního výnosu spotřebních daní. Z celkové částky celostátně inkasované **na daní z minerálních olejů ve výši 56,0 mld. Kč** náleží státnímu rozpočtu 90,9 %, t.j. 50,9 mld. Kč, a 9,1 % výnosu daně, t.j. 5,1 mld. Kč bylo převedeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. V porovnání se stejným obdobím roku 2005 získal státní rozpočet o 0,8 mld. Kč, t.j. o 1,6 % více. Trend zvyšování inkasa u minerálních olejů je trvalý od začátku roku 2006 a souvisí s nárůstem dopravy včetně tranzitní obchodní dopravy přes území ČR, i když není tak markantní jako v minulých letech. Cena pohonných hmot navzdory výkyvům cen odrážejícím světové ceny ropy je v ČR na nižší úrovni než v okolních státech a zahraniční přepravci zboží tuto cenovou výhodu využívají. Svou roli hrají i nižší prodeje alternativních paliv především prodeje bionafty.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků**. Její inkaso ve výši **27,0 mld. Kč** bylo ve srovnání s loňským rokem o 2,1 mld. Kč, t.j. o 8,5 % vyšší. Meziroční nárůst nemá vypovídací hodnotu a lze ho jen stěží kladně komentovat, neboť vyšší inkaso vyplývá ze změny sazby daně.

Inkaso ostatních váhově méně významných **položek** (daň z vína, piva a lihu) dosáhlo **v souhrnu hodnoty 7,7 mld. Kč** a proti srovnatelnému období loňského roku je **o 0,6 mld. Kč, t.j. o 8,9 % vyšší**.

Správní poplatky včetně odpovídající části tržeb za kolky, zahrnuté v příjmech státního rozpočtu, představovaly za 9 měsíců částku **2,9 mld. Kč** a naplnily tak celoroční předpoklad pouze na 71,5 %. Je to mírně vyšší příjem (o 0,2 mld. Kč) než dosažená skutečnost za tři čtvrtletí loňského roku. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky; jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

Příjmy ze **cla** náležející státnímu rozpočtu byly za devět měsíců vykázány ve výši **0,9 mld. Kč** (národní podíl ve výši 25 % z předepsaných celních příjmů, který náleží ČR po vstupu do EU), tj 71,9 % rozpočtu.

Celkové vybrané clo (vč. části připadající rozpočtu EU) za 3/4 letošního roku činilo 4,7 mld. Kč a meziročně se zvýšilo o 0,1 mld. Kč.

Na **daních z majetkových a kapitálových převodů**, které zahrnují daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí, inkasoval státní rozpočet za tři čtvrtletí 2006 **celkem 6,1 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu na 58,9 %** při nepatrném meziročním růstu o 0,1 mil. Kč, t.j. o 1,5 % (ve srovnatelném období loňského roku bylo inkaso plněno na 69,5 %, přičemž celoročně zůstalo pod úrovní rozpočtu o 0,5 mld. Kč, tj o 5,7 %). Nejvýznamnější položkou majetkových daní je daň z převodu nemovitostí, která představuje cca 92 %. Příjem státního rozpočtu z této daně za 3/4 roku 2006 činil 5,6 mld. Kč, což bylo 58,9 % ročního rozpočtu. Tyto výsledky již plně odrážely vliv nové právní úpravy od 1.1.2004, a to především snížení sazby u této daně z 5 % na 3 % a zavedení její splatnosti současně s podáním daňového přiznání.

Celostátní daně

Rozpočtované celostátní inkaso daní na rok 2006 (bez DPPO placené obcemi, správních a místních poplatků a ostatních daní) **ve výši 644,9 mld. Kč** je proti skutečnosti roku 2005 **vyšší o 18,0 mld. Kč, t.j. o 2,9 %**. Objemově je nejvyšší růst rozpočtován u spotřebních daní - o 15,6 mld. Kč (o 14,2 %), u DPH - o 15,4 mld. Kč (o 7,5 %) a u majetkových daní o 2,2 mld. Kč (o 27,0 %). Naopak s nižšími příjmy se počítá u daní z příjmů fyzických osob – o 2,0 mld. Kč (o 1,4 %) a daní z příjmů právnických osob – o 14,2 mld. Kč (o 10,2 %).

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo ke konci září 2006 výše 467,3 mld. Kč, což představuje 72,5 % celoročního objemu a meziroční nárůst o 1,4 mld. Kč, t.j. o 0,3 % (ve stejném období roku 2005 dosáhlo celostátní inkaso daní 465,9 mld. Kč, t.j. 76,6 % rozpočtu, a meziročně vzrostlo o 62,6 mld. Kč, t.j. o 15,5 %). Z této částky obdržel státní

rozpočet 344,1 mld. Kč (72,7 %), obce 80,9 mld. Kč (70,6 %), kraje 31,2 mld. Kč (76,1 %) a SFDI 11,1 mld. Kč (69,1 %).

Celostátní inkaso DPH dosáhlo 153,6 mld. Kč, t.j. 69,1 % rozpočtu, při meziročním růstu o 9,6 mld. Kč, t.j. o 6,7 %. Z této částky náleží **státnímu rozpočtu 108,3 mld. Kč**, do rozpočtů obcí bylo převedeno **31,6 mld. Kč** a do rozpočtů krajů bylo převedeno **13,7 mld. Kč**.

Celostátní příjmy ze spotřebních daní dosáhly výše 90,8 mld. Kč, t.j. 72,0 %, a meziročně vzrostly o 3,6 mld. Kč, t.j. o 4,2 %. Z toho na **státní rozpočet připadlo 85,7 mld. Kč** a na **Státní fond dopravní infrastruktury 5,1 mld. Kč**.

Na daních z příjmů právnických osob bylo celkem vybráno 103,8 mld. Kč, t.j. plnění rozpočtu na 83,2 %, při meziročním poklesu o 6,3 mld. Kč, t.j. o 5,8 %. Z toho **státní rozpočet obdržel 73,3 mld. Kč**, obcím bylo převedeno **21,3 mld. Kč** a krajům **9,2 mld. Kč**.

Celostátní daně z příjmů fyzických osob ve výši 98,6 mld. Kč byly plněny na 70,2 %, při meziročním poklesu o 6,8 mld. Kč, t.j. o 6,4 %. Z toho na **státní rozpočet připadlo 66,0 mld. Kč**, do rozpočtů obcí bylo převedeno **24,3 mld. Kč** a kraje pak do svých rozpočtů získaly příjmy ve výši **8,3 mld. Kč**.

Přehled celostátních daní je uveden v tabulce č. 6 v tabulkové části zprávy.

2.2. Pojistné na sociální zabezpečení

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 244,0 mld. Kč, což představuje **72,5 % rozpočtu a meziroční růst o 16,3 mld. Kč**, t.j. o 7,1 %. Plnění rozpočtu je téměř na stejné úrovni jako bylo v loňském roce (o 0,1 procentního bodu vyšší) a meziroční dynamika je vyšší o 0,8 procentního bodu. Rozpočet 2006 počítá s růstem o 8,1 % proti skutečnosti roku 2005. Z celkové částky připadlo na **důchodové pojištění 200,9 mld. Kč**, t.j. 72,0 % rozpočtu, při meziročním růstu o 13,4 mld. Kč, tj. o 7,1 %.

Saldo příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a výdajů státního rozpočtu na sociální dávky bylo za devět měsíců letošního roku záporné částkou 21,9 mld. Kč, což je již více než činí celoroční rozpočtovaný schodek (-6,6 mld. Kč).

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace jsou v roce 2006 rozpočtovány ve výši 79,8 mld. Kč, t.j. o 31,0 mld. Kč (o 63,6 %) vyšší než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2005. Tento výrazný nárůst je ovlivněn především vyššími očekávanými přijatými dotacemi z EU. Rozpočet u neinvestičních přijatých dotací od EU vzrostl meziročně o 8,3 mld. Kč (o 8,1 mld. Kč u rozpočtu po změnách) a u investičních přijatých dotací od EU dokonce o 21,5 mld. Kč (o 21,7 mld. Kč u rozpočtu po změnách). Naopak kompenzační platby po vstupu ČR do EU klesají (rozpočet 2006 počítá s 6,0 mld. Kč, což je o 3,5 mld. Kč méně než v roce 2005). V průběhu roku také došlo ke změně zákona o státním rozpočtu (již zmíněný zákon č. 170/2006 Sb.), který zvýšil rozpočet přijatých dotací o 5 mld. Kč. **V 1.-3. čtvrtletí roku 2006 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace celkové výše 85,4 mld. Kč, tj. 107,0 % rozpočtu.** Vysoké plnění je ovlivněno nerozpočtovanými příjmy v rámci přijatých dotací ve výši 40,6 mld. Kč (viz dále – přijaté dotace). Bez těchto prostředků by plnění nedaňových a ostatních příjmů činilo 52,5 %.

Nedaňové příjmy - rozpočet 15,7 mld. Kč - tvoří především příjmy z úroků a realizace finančního majetku (3,3 mld. Kč), příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti za služby, které poskytují veřejnosti (2,2 mld. Kč), příjmy ze splátek půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (2,4 mld. Kč) a od veřejných rozpočtů územní úrovně (0,5 mld. Kč), přijaté sankční platby (1,2 mld. Kč), odvody přebytků organizací s přímým vztahem (1,1 mld. Kč), dobrovolné pojistné (0,9 mld. Kč), přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (0,7 mld. Kč), soudní poplatky (0,6 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku (0,4 mld. Kč) a další. **Za 1.-3. čtvrtletí roku 2006 dosáhly nedaňové příjmy** podle údajů pokladního plnění státního rozpočtu **16,4 mld. Kč**, tj. 104,9 % rozpočtu. Z nich např. **příjmy z úroků a realizace finančního majetku** (údaje pouze za kapitoly VPS a OSFA) činily **3,1 mld. Kč** (v tom 1,6 mld. Kč představovaly příjmy z alikvotních úrokových výnosů z prodeje emisí státních dluhopisů a 1,1 mld. Kč příjmy z dividend), dále **příjmy z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání** za minulý rok **1,5 mld. Kč**, **přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let** (údaje pouze za kapitoly VPS a OSFA) **1,4 mld. Kč**, **přijaté sankční platby** **1,1 mld. Kč**, **odvody od původců radioaktivních odpadů** **1,0 mld. Kč**, **splátky půjček ze zahraničí** **0,7 mld. Kč** (z nich 0,5 mld. Kč tvořilo inkaso z převzatých pohledávek ČSOB), **soudní poplatky** **0,6 mld. Kč** a **dobrovolné pojistné** také **0,6 mld. Kč**.

Do kapitálových příjmů – rozpočet 2,2 mld. Kč - patří především příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů ve výši 2,0 mld. Kč, které nebyly v roce 2005 rozpočtovány (jedná se o předpokládané příjmy z prodeje akcií ČEPS, a.s.) a 0,2 mld. Kč týkajících se příjmů z prodeje dlouhodobého majetku. **Za 1.-3. čtvrtletí roku 2006 dosáhly kapitálové příjmy** výše **2,2 mld. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu. Z toho přes **0,8 mld. Kč** tvořily **příjmy**

plynoucí z majetkové účasti státu ve společnosti ČEPS, a.s. Zbylou část tvoří především příjmy z prodeje pozemků a jiných nemovitostí.

V rámci přijatých dotací – rozpočet 61,9 mld. Kč - jsou rozpočtovány již zmíněné prostředky související s přijetím zákona č. 170/2006 Sb. (5,0 mld. Kč) a prostředky plynoucí z rozpočtu Evropské unie. Patří sem neinvestiční dotace přijaté od EU (rozpočet po změnách ve výši téměř 28,0 mld. Kč), investiční dotace přijaté od EU (23,0 mld. Kč) a kompenzační platby (6,0 mld. Kč). **V 1.-3. čtvrtletí roku 2006 dosáhly přijaté dotace výše 66,8 mld. Kč**, tj. 107,9 % rozpočtu. Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vyplývají **přijaté dotace od EU** (investiční i neinvestiční) ve výši **16,7 mld. Kč**, tj. 32,8 % rozpočtu (50,9 mld. Kč), což je o 7,0 mld. Kč více než v roce 2005. **Přijaté kompenzační platby** dosáhly **4,8 mld. Kč**, tj. 79,4 % rozpočtu, a jsou meziročně o 2,7 mld. Kč nižší. Z 5,0 mld. Kč (schválených zákonem 170/2006 Sb. a určených **na řešení problémů souvisejících s letošními povodněmi**) bylo do příjmů kapitoly VPS zatím převedeno **4,7 mld. Kč**. **Vysoké plnění rozpočtu přijatých dotací** ovlivnily především nerozpočtované příjmy, a to zejména **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (především z rezervních fondů) do příjmů kapitol** ve výši **35,2 mld. Kč** a také **převody prostředků z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS** ve výši **5,4 mld. Kč**.

Podrobnější plnění nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací za 1.-3. čtvrtletí bude známo až po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (t.j. koncem měsíce října).

3. Výdaje státního rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu na rok 2006 schválené zákonem č. 543/2005 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2006, ve znění zákona č. 170/2006 Sb., představují celkem **963,8 mld. Kč** a proti korigovanému rozpočtu roku 2005, tj. schválenému rozpočtu upravenému na v tomto roce platné rozpočtové určení daní, jsou **vyšší o 75,3 mld. Kč**, tj. o 8,5 %.

V roce 2006 jsou podle nové metodiky příjmem státního rozpočtu **finanční prostředky z rozpočtu Evropské unie** vztahující se ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti, které **mají krýt příslušný rozpočtový výdaj bez ohledu na právní formu příjemce**, a to v celkové výši **33,6 mld. Kč**; do roku 2005 se takto postupovalo v případech, kdy příjemcem byla organizační složka státu a u operačních programů Rozvoj lidských zdrojů a Průmysl a podnikání - v roce 2005 byly na financování společných programů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti z rozpočtu EU rozpočtovány celkem 5,4 mld. Kč (změna finančních toků z rozpočtu EU se netýká předvstupních nástrojů, přechodného nástroje Transition Facility a komunitárních programů).

Z celkové rozpočtované částky výdajů na rok 2006 představují **běžné výdaje 869,5 mld. Kč** při předpokládaném růstu o 46,7 mld. Kč, tj. o 5,7 %, proti korigovanému rozpočtu roku 2005. **Kapitálové výdaje** jsou rozpočtovány v objemu téměř **94,3 mld. Kč** při meziročním plánovaném navýšení o 28,5 mld. Kč, tj. o 43,4 %.

Ve srovnání se skutečností roku 2005 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu **vyšší téměř o 41,0 mld. Kč**, tj. o 4,4 %, z toho na běžné výdaje připadá navýšení o 25,7 mld. Kč (o 3,1 %) a na kapitálové výdaje o 15,3 mld. Kč (o 19,3 %).

Výdaje, které stát musí uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv (tzv. **mandatorní výdaje**) jsou ve státním rozpočtu zahrnuty v částce **502,0 mld. Kč**, tj. 52,1 % celkových rozpočtovaných výdajů. Z toho 362,6 mld. Kč je určeno na sociální transfery (vč. 263,5 mld. Kč na důchody, 33,8 mld. Kč na dávky státní sociální podpory, 30,9 mld. Kč na dávky nemocenského pojištění, 16,0 mld. Kč na dávky sociální péče atd.). Na platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybranou skupinu obyvatel je ve schváleném rozpočtu vyčleněno 36,3 mld. Kč, na příspěvek na podporu stavebního spoření 15,4 mld. Kč, na státní příspěvek k penzijnímu připojištění téměř 4,0 mld. Kč, na výdaje na dluhovou službu 33,9 mld. Kč, na odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU 30,3 mld. Kč, atd. Finanční prostředky určené zejména na zabezpečení chodu a obrany státu (tzv. **quasi mandatorní výdaje**) jsou rozpočtovány v částce **211,3 mld. Kč** a další prostředky nutné k zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu (**neinvestiční nákupy a související výdaje**) v částce **62,6 mld. Kč**. **Dotace krajům a obcím** (bez sociálních dávek) jsou rozpočtovány ve výši **118,4 mld. Kč** a **dotace státním**

fondům ve výši **43,0 mld. Kč** (z toho Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 25,9 mld. Kč bez správních výdajů a Státnímu fondu dopravní infrastruktury 17,0 mld. Kč).

Schválený a k 30.6.2006 o rozpočtová opatření upravený rozpočet výdajů, jejich pokladní plnění za období leden až září (vč. srovnání s předchozím rokem) ukazuje následující tabulka:

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	2005		2006				Index skutečnost 2006/2005
	Skutečnost leden-září	% plnění SR za leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září	% plnění SR za leden-září	
	1	2	3	4	5	5:4	
VÝDAJE celkem	608,32	68,5	963,79	963,79	672,01	69,7	110,5
běžné výdaje	572,85	69,7	869,54	868,79	623,23	71,7	108,8
z toho:							
- platy a ostatní platby za provedenou práci a pojistné	55,24	61,8	91,06	90,51	57,61	63,7	104,3
- neinv. dotace podnikatelským subjektům	21,48	92,1	23,51	24,10	11,15	46,3	51,9
- neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění	26,76	78,8	36,28	39,01	34,67	88,9	129,6
- neinvestiční transfery státním fondům	8,62	34,4	27,77	29,96	12,50	41,7	145,0
- neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	76,58	76,3	106,81	110,79	81,77	73,8	106,8
- neinv. transfery příspěvkovým a pod. org.	28,62	71,1	43,96	46,34	32,25	69,6	112,7
- sociální dávky	249,13	76,6	343,09	342,96	265,94	77,5	106,7
z toho:							
důchody	189,61	77,2	263,51	263,47	204,26	77,5	107,7
pasivní politika zaměstnanosti	5,38	71,7	7,30	7,25	5,63	77,7	104,6
ostatní dávky	29,13	78,6	38,45	38,41	30,29	78,9	104,0
dávky státní sociální podpory	25,01	71,5	33,83	33,80	25,77	76,2	103,0
- aktivní politika zaměstnanosti	2,75	47,2	7,71	8,09	3,46	42,8	125,8
- prostředky na insolventnost	0,12	48,0	0,30	0,27	0,15	55,6	125,0
- odvody do rozpočtu EU	18,39	67,3	30,34	30,34	19,63	64,7	106,7
- kapitola Státní dluh	18,25	54,2	34,18	33,90	23,29	68,7	127,6
kapitálové výdaje	35,47	53,0	94,25	95,00	48,78	51,3	137,5
z toho:							
- investiční nákupy a související výdaje	8,30	41,6	22,22	21,79	10,99	50,4	132,4
- investiční transfery veř. rozp. územní úrovně	1,04	11,0	11,56	15,86	1,40	8,8	134,6
- investiční dotace podnikatelským subjektům	1,25	20,0	6,15	6,79	1,54	22,7	123,2
- investiční dotace příspěvkovým organizacím	6,05	22,9	18,05	17,70	6,21	35,1	102,6

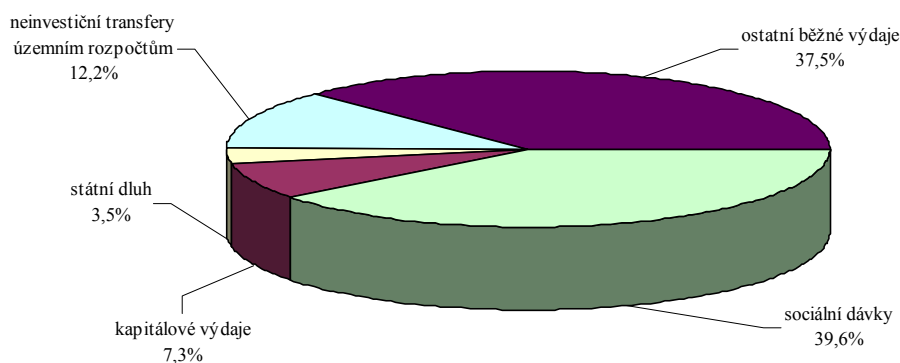
*) schválený rozpočet upravený o rozpočtová opatření k 30.6.2006

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu **dosáhlo** ke konci září roku 2006 **672,0 mld. Kč**, tj. 69,7 % rozpočtu při meziročním růstu o 10,5 % (o 63,7 mld. Kč). Čerpáno tak bylo o 43,8 mld. Kč méně než ukazuje 9-ti měsíční alikvota celoročního rozpočtu. Ve stejném období předchozího roku byly výdaje čerpány na 68,5 % korigovaného rozpočtu, když meziroční navýšení při korekci skutečnosti období leden-září 2004 na podmínky rozpočtového určení daní roku 2005 dosáhlo 3,6 %, tj. 20,9 mld. Kč.

Podíl čerpání jednotlivých druhů rozpočtových výdajů byl tak jako v předchozích letech ve sledovaném období rozdílný. Bylo dosaženo **vyššího čerpání běžných výdajů** (71,7 % upraveného rozpočtu) **proti výdajům kapitálovým** (51,3 % upraveného rozpočtu - plnění se zde již tradičně soustřeďuje do závěrečných měsíců roku vzhledem k uvolňování prostředků až po výběrových řízeních a delší době trvání dodávek). V roce 2005 bylo ke konci září

čerpano 69,7 % korigovaného rozpočtu běžných výdajů a 53,0 % korigovaného rozpočtu kapitálových výdajů.

Strukturu výdajů státního rozpočtu ke konci září 2006 ukazuje následující graf:

Běžné výdaje dosáhly celkem **623,2 mld. Kč** a byly plněny na 71,7 % upraveného rozpočtu, ve srovnání se stejným obdobím roku 2005 vzrostly o 8,8 %, tj. o 50,4 mld. Kč, když došlo k meziročnímu růstu u všech výdajových položek s výjimkou převodu do fondu státních záruk a výdajů na státní příspěvek na podporu stavebního spoření.

Nejvýznamnější část prostředků 42,7 % běžných výdajů a 39,6 % celkových výdajů státního rozpočtu byla čerpána v sociální oblasti, kde došlo k řadě legislativních změn majících dopad na výši výdajů. **Sociální dávky dosáhly 265,9 mld. Kč**, tj. 77,6 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 16,8 mld. Kč, tj. o 6,7 % (za první tři čtvrtletí roku 2005 dosáhlo meziroční navýšení 4,8 %, tj. 11,4 mld. Kč, při plnění rozpočtu nižším o 1,0 procentní bod).

V uvedených výdajích převažovaly **výdaje na důchody**, které dosáhly **204,3 mld. Kč**, tj. 77,5 % upraveného rozpočtu, a byly proti stejnému období roku 2005 vyšší o 7,7 %, tj. téměř o 14,7 mld. Kč, což představovalo o 0,3 procentního bodu vyšší plnění rozpočtu a o 1,5 procentního bodu nižší meziroční růst než za stejné období roku 2005. Zvýšení výdajů na důchody bylo ovlivněno nejen jejich **valorizací**, realizovanou k 1. lednu 2006 nařízením vlády č. 415/2005 Sb. (procentní výměra se zvýšila o 6 % procentní výměry u důchodů přiznaných před 1.1.1996 a o 4 % procentní výměry u důchodů přiznaných od 1.1.1996 do 31.12.2005 vždy od splátky důchodu po 31.12.2005, základní výměra se zvýšila o 70,- Kč na 1 470,- Kč měsíčně od splátky důchodu po 31.12.2005). Částečné invalidní důchody nejsou od 1.2.2006 kráceny v závislosti na výši příjmu z výdělečné činnosti poživatele tohoto důchodu (zákon č. 24/2006 Sb.), od 1.7.2006 dochází k úpravě u vdovských důchodů

přiznaných před 1.1.1996, kde mj. není výše tohoto důchodu omezena souběhem jiného důchodu (zákon č. 267/2006 Sb.). Rovněž došlo k **nárůstu počtu osob** pobírajících důchodové dávky, který nebyl ve státním rozpočtu v plné míře předpokládán. Vliv na výši výdajů z rozpočtu roku 2006 v této oblasti měla také **záloha České poště** čerpaná koncem roku 2005 na výplatu důchodů počátkem ledna 2006 (800 mil. Kč místo předpokládaných 3,6 mld. Kč).

Na **ostatní sociální dávky**¹⁾ bylo vynaloženo téměř **30,3 mld. Kč**, tj. 78,9 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 4,0 % (téměř o 1,2 mld. Kč). V roce 2005 se, po odečtení vlivu výplaty jednorázového příspěvku důchodci v roce 2004 ve výši 1 000,- Kč jako sociální opatření ve vztahu ke změně zákona o DPH (celkem 2,7 mld. Kč), výdaje na ostatní dávky meziročně zvýšily o 1,9 mld. Kč, tj. o 7,0 %. Vliv na výši dávek závisel na změně mzdy měla jednak **úprava částky pro stanovení denního vyměřovacího základu u dávek nemocenského pojištění** od 1.1.2006 (zvýšení ze 480,- Kč na 510,- Kč a z 690,- Kč na 730,- Kč; nařízení vlády č. 417/2005 Sb.), jednak **zvýšení minimální mzdy** od 1.1.2006 do 30.6.2006 ze 7 185,- Kč na 7 570,- Kč za měsíc u zaměstnance odměňovaného měsíční mzdou, resp. ze 42,50 Kč na 44,70 Kč za hodinu odpracovanou zaměstnancem v rámci stanovené pracovní doby a od 1.7.2006 na 7 955,- Kč měsíčně, resp. na 48,10 Kč za hodinu (nařízení vlády č. 513/2005 Sb.).

Dávky státní sociální podpory²⁾ čerpané v celkové výši **25,8 mld. Kč** (76,2 % upraveného rozpočtu) se meziročně zvýšily o 3,0 %, tj. téměř o 0,8 mld. Kč. Meziroční srovnání stejného období roku 2005 s rokem 2004 po odečtení jednorázově v roce 2004 vyplaceného příspěvku dítěti (2 000,- Kč) v celkové částce téměř 3,9 mld. Kč (sociální kompenzace ke změně zákona o DPH) dosáhlo navýšení 0,8 %, tj. 0,2 mld. Kč. Některé dávky – přídavek na dítě, sociální příplatek a příspěvek na bydlení – jsou poskytovány v závislosti na příjmu rodiny; základem pro stanovení nároku a pro výši dávek, vč. hranice příjmů občana či rodiny, je **životní minimum**, k jehož **valorizaci došlo k 1.1.2006** (nařízení vlády č. 505/2005). Na druhé straně se od 1.1.2006 **zvýšila měsíční i hodinová minimální mzda**. Na výši dávek státní sociální podpory měly vliv i **další změny**, např. od října roku 2005 byla zavedena dávka – příspěvek na péči o dítě v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc (jako dávka státní sociální podpory zrušena od června 2006 a převedena do státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytovaného v rámci sociálně právní ochrany dětí); od února 2006 se změnily podmínky

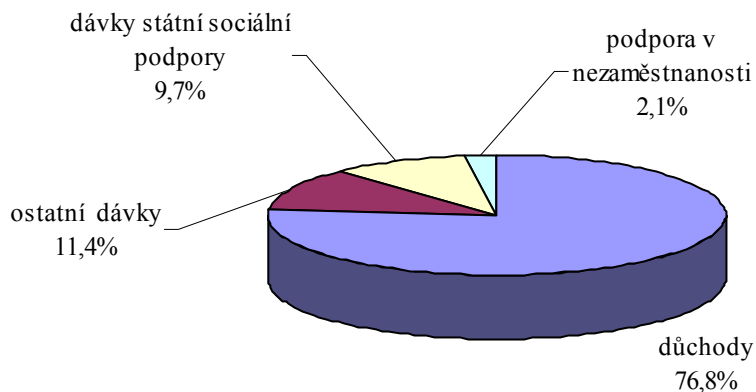
¹⁾ dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), zvýšení důchodů pro bezmocnost, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru a další

²⁾ přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, příspěvek na školní pomůcky, rodičovský příspěvek, zaopatřovací příspěvek, dávky péstounské péče, porodné a pohřebné

pro výplatu rodičovského příspěvku týkající se návštěvy jeslí, mateřských škol a jiných předškolních zařízení; od dubna 2006 se zvýšily násobky životního minima pro výpočet porodného; od června 2006 došlo ke změně výpočtu odměny pěstouna u dávek pěstounské péče. Byla také zavedena nová dávka - příspěvek na školní pomůcky ve výši 1 000,- Kč (nárok na ni vzniká k 1. červnu dítěti nastupujícím do 1. třídy, pokud bylo přihlášeno k zápisu k povinné školní docházce a má nárok na přídavek na dítě za měsíc květen).

Výdaje na pasivní politiku zaměstnanosti (podpory v nezaměstnanosti) dosáhly **5,6 mld. Kč**, tj. 77,7 % upraveného rozpočtu, a meziročně se zvýšily o 4,7 %, tj. cca o 0,25 mld. Kč. Ke konci září 2005, kdy čerpání celoročního rozpočtu bylo nižší o 6,0 procentního bodu, se meziročně snížily o 1,6 %, tj. o 0,1 mld. Kč. Míra registrované nezaměstnanosti k 30.9.2006 vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání činila 7,8 %, ke stejnému datu roku 2005 to bylo 8,8 % a roku 2004 pak 9,1 %; počet evidovaných nezaměstnaných dosáhl 454,2 tis. osob (503,4 tis. osob v roce 2005, v roce 2004 to bylo 530,2 tis. osob).

Podíl výdajů jednotlivých druhů sociálních dávek na celkových výdajích sociálních dávek je následující:

Náklady státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**³⁾ za 1. – 3. čtvrtletí 2006 činily téměř **3,5 mld. Kč** a byly proti stejnému období roku 2005 vyšší o 26,0 %, tj. o 0,7 mld. Kč. Čerpáno bylo 42,8 % upraveného rozpočtu, tj. o 4,8 procentního bodu méně než v roce 2005. **Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů** poskytované

³⁾ výdaje na rekvalifikaci, na veřejně prospěšné práce, na společensky účelná pracovní místa, na podporu zaměstnávání zdravotně postižených občanů, na investiční pobídky

podle zákona č. 118/2000 Sb. dosáhly ke konci 3. čtvrtletí 2006 částky **153 mil. Kč** při meziročním růstu o 27,2 %, tj. o 31 mil. Kč, a plnění upraveného rozpočtu bylo na 48,0 %.

Výdaje na **platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné** byly ke konci září 2006 čerpány ve výši **57,6 mld. Kč**, tj. na 63,7 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 2,4 mld. Kč, tj. o 4,3 % (upravený rozpočet roku 2006 ke skutečnosti roku 2005 předpokládá růst o 4,8 %). Nízké plnění celoročního rozpočtu souvisí s posunem zúčtování platů (lednové platy jsou zúčtovány v únoru atd., k vyrovnání dochází až v prosinci), meziroční nárůst pak se zvýšením platů ústavních činitelů a soudců v souvislosti s novelou zákona č. 236/1995 Sb. a se zvýšením tarifních platů v souvislosti s novelami nařízení vlády č. 330/2003 Sb.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly uvolněny ve výši **32,2 mld. Kč**, tj. 69,6 % upraveného rozpočtu (čerpání rozpočtu roku 2005 bylo k 30.9. o 1,3 procentního bodu vyšší). Meziroční zvýšení činilo 2,7 %, tj. o 3,6 mld. Kč. Schválený rozpočet počítá s navýšením proti skutečnosti roku 2005 o 9,5 %, rozpočet po změnách o 15,5 %.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně byly čerpány ve výši **47,2 mld. Kč**, tj. na 68,2 % upraveného rozpočtu. Z toho rozhodující objem připadl na **transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění**, představující platby státu na zdravotní pojištění za nevýdělečně činné skupiny obyvatelstva. Na tento účel bylo vynaloženo téměř **34,7 mld. Kč** (88,9 % upraveného rozpočtu) při meziročním růstu o 29,6 %, tj. o 7,1 mld. Kč. V této částce jsou zahrnuty i **dvě předsunuté platby**, provedené na základě žádosti Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR (VZP ČR) jako správce zvláštního účtu, a to v částce 3,0 mld. Kč v lednu a 2,5 mld. Kč v dubnu. K 30.9.2006 bylo vyrovnáno 1,5 mld. Kč v září a 1,25 mld. Kč v srpnu, o zbývající část budou postupně sníženy běžné měsíční platby státu ve 4. čtvrtletí roku 2006 - v prosinci 1,5 mld. Kč a v listopadu 1,25 mld. Kč (v předchozím roce byla poukázána VZP ČR, resp. do systému veřejného zdravotního pojištění, předsunutá platba ve výši 2,8 mld. Kč, která byla vyrovnána v červenci a prosinci téhož roku). Dalším vlivem na výši výdajů v této oblasti bylo od 1.1.2006 **zvýšení měsíční platby státu** za příslušnou osobu ze 481,- Kč na 513,- Kč, když ve schváleném rozpočtu roku 2006 bylo toto navýšení zapracováno. Z důvodu řešení finančních problémů systému veřejného zdravotního pojištění, především VZP ČR, byla nařízením vlády č. 29/2006 Sb. od 1.2.2006 měsíční platba státu dále zvýšena na 560,- Kč. Zákonem č. 117/2006 Sb. byl vyměřovací základ pro stanovení výše platby na kalendářní rok dán 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství stanovené pro účely tohoto zákona podle nové metodiky a platba státu za jednoho státního pojištěnce se tak pro rok 2006 od 1.4.2006 zvýšila na 636,- Kč/měsíc. Se zvýšeními od 1.2.2006 a následně od 1.4.2006 státní rozpočet nepočítal. **Neinvestiční dotace státním fondům** byly poskytnuty ve výši **celkem 12,5 mld. Kč**, tj.

41,7 % upraveného rozpočtu, a to prostřednictvím kapitoly Ministerstvo zemědělství **Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu** (po vstupu ČR do EU byly tomuto fondu stanoveny kompetence k realizaci a financování Společné zemědělské politiky) a v roce 2006 nově i prostřednictvím kapitoly Ministerstvo dopravy **Státnímu fondu dopravní infrastruktury** (vzhledem k této skutečnosti nelze neinvestiční dotace státním fondům celkem meziročně srovnávat; údaje za jednotlivé fondy nejsou k 30.9. k dispozici). Nízké čerpání upraveného rozpočtu souvisí s předpokladem vyššího čerpání ve 4. čtvrtletí roku.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně byly čerpány v částce **81,8 mld. Kč** (73,8 % upraveného rozpočtu) při meziročním zvýšení o 6,8 %, tj. o 5,2 mld. Kč (korigovaný rozpočet po změnách roku 2005 byl ke stejnému datu čerpán na 83,9 %). Z celku převod prostředků z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na **přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji** činil **53,3 mld. Kč**, tj. o 4,7 % (o 2,4 mld. Kč) více než v roce 2005.

Na základě novely zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zřídilo Ministerstvo financí k 1.1.2005 **fond státních záruk (FSZ)**, prostřednictvím kterého hradí výdaje na realizaci státních záruk tak, že částku, kterou má zaplatit, převede z FSZ do příjmů státního rozpočtu a překročí o ni rozpočet příjmů i výdajů. V období leden-září 2006 tak do FSZ **bylo převedeno 5,1 mld. Kč** z rozpočtovaných 11,2 mld. Kč, tj. 45,4 % (v roce 2005 bylo ke konci září do FSZ převedeno 5,8 mld. Kč, tj. 26,3 % rozpočtu, a realizace státních záruk činila 5,2 mld. Kč). Na **realizaci státních záruk** vč. úhrady závazků státní organizaci Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. bylo použito téměř **2,0 mld. Kč** (další 3,1 mld. Kč připadlo na splátky jistin a úroků na realizaci státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury – vykazováno v položce neinvestiční dotace podnikatelským subjektům).

Státní podpora stavebního spoření poskytovaná podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, byla v období leden-září 2006 vyplacena ve výši **15,2 mld. Kč**, tj. na 98,4 % rozpočtu (platby za předchozí rok jsou prováděny převážně v průběhu 2. čtvrtletí sledovaného roku). I když došlo k meziročnímu poklesu výdajů na tento produkt o 3,4 %, tj. o 526 mil. Kč, počet platných smluv na stavební spoření neustále stoupá (po novele zákona o stavebním spoření platné pro nově uzavřené smlouvy od 1.1.2004 došlo mj. ke snížení maximální roční státní podpory ze 4 500,- na 3 000,- Kč).

Státní příspěvek na důchodové připojištění poskytnutý v prvních 3 čtvrtletích roku 2006 činil téměř **3,0 mld. Kč**, tj. 75,1 % rozpočtu, při meziročním růstu o 13,4 %, tj. o 351 mil. Kč. V roce 2005 meziroční zvýšení dosáhlo 13,9 %, tj. 320 mil. Kč, a rozpočet byl plněn na 80,9 %.

Odvody peněžních prostředků z vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie jako smluvní závazek vyplývající z členství ČR v EU dosáhly v 1. – 3. čtvrtletí 2006 celkem **19,5 mld. Kč**, tj. 64,6 % rozpočtu. Z toho na odvod podle daně z přidané hodnoty připadlo téměř 5,3 mld. Kč a odvod podle hrubého národního produktu 14,2 mld. Kč. Při vyšším celkovém objemu rozpočtovaných prostředků na rok 2006 o 10,3 % (2,8 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2005 se tyto odvody za prvních 9 měsíců roku meziročně zvýšily o 5,8 %, tj. méně než o 1,1 mld. Kč. Z titulu potřeb prostředků na společnou zemědělskou politiku^{*)} bylo v únoru odvedeno 2,4 dvanáctin schváleného rozpočtu, zatímco v lednu 2005 bylo z tohoto důvodu odvedeno 2,7 dvanáctin schváleného rozpočtu. Nižší čerpání rozpočtu bylo rovněž způsobeno skutečností, že v lednu 2006 byl odvod vlastních zdrojů ES snížen o přebytek úhrad do rozpočtu EU za rok 2005 cca o 1,0 mld. Kč. **Příspěvek do Výzkumného fondu uhlí a oceli činil dalších 0,17 mld. Kč.**

V kapitole **Státní dluh** bylo vynaloženo **23,3 mld. Kč**, tj. 68,7 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 27,6 % (o 5,0 mld. Kč). K 30.9.2005 byl rozpočet plněn na 54,2 %. Čerpání finančních prostředků v průběhu roku souvisí s úrokovými platbami v návaznosti na platební kalendář střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů.

Státní rozpočet na rok 2006 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **94,2 mld. Kč**, což představuje proti skutečnosti dosažené v roce 2005 o 19,2 % více. Meziroční nárůst kapitálových výdajů je významně ovlivněn **metodickou změnou** spočívající v tom, že do výdajů roku 2006 jsou **zahrnuty i dotace** poskytnuté na financování programů **z fondů Evropské unie v rozpočtované výši 18,15 mld. Kč**; ve stejném objemu jsou zároveň tyto prostředky obsaženy i v příjmech státního rozpočtu. Tímto opatřením se sleduje zvýšení úrovně kontroly alokací a efektivnosti použití prostředků poskytnutých z rozpočtu EU.

Převážná většina kapitálových výdajů souvisí s **financováním programů** reprodukce a provozování majetku, na které je rozpočtem určeno celkem **79,4 mld. Kč**. Z této částky připadá 16,9 mld. Kč na rozvoj a obnovu materiálně technické základny armády, 12,4 mld. Kč na podporu regionálního rozvoje, 10,9 mld. Kč na podporu opatření v ochraně životního prostředí, 4,8 mld. Kč na rozvoj a obnovu regionálních škol, 3,1 mld. Kč ve prospěch vysokých škol apod. Na splátky jistin dříve poskytnutých úvěrů se státní zárukou, jejich úrokové náklady a odměny ČKA a ČMZRB jsou v kapitole VPS určeny prostředky ve výši 4,2 mld. Kč (fond státních záruk).

^{*)} podle článku 10(3) nařízení Rady 1150/2000 může Komise požádat s ohledem na platební situaci a zvláštní potřeby vyplacení prostředků ze záruční sekce EZOF o úhradu ve výši až 2 měsíčních splátek předem. O předem poskytnuté prostředky jsou snižovány měsíční splátky v následujících měsících, tj. splátky jsou nižší než 1/12 rozpočtu.

Na financování programů se významnou měrou podílejí i **úvěry přijaté** Českou republikou **od EIB**, jejichž čerpání se v roce 2006 očekává v celkové výši **9,2 mld. Kč**. Tyto prostředky jsou určeny zejména na výstavbu dálnic (D8, D11, obchvat Plzně, pražský okruh – celkem 7,3 mld. Kč), na výstavbu univerzitního kampusu Masarykovy univerzity v Brně (téměř 1,0 mld. Kč), na odstraňování následků povodní 2002 a protipovodňovou prevenci (0,5 mld. Kč) a na výstavbu vodovodů, kanalizací a ČOV (0,4 mld. Kč).

Z věcného hlediska by v roce 2006 měla být dále zvýrazněna změna v přístupu resortů k reprodukci majetku ve státním vlastnictví, a to směrem k její neinvestiční části, tj. od pořizování nového majetku ke kvalitnější péči o jeho stav.

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech čtvrtletích roku 2006 ve výši **48,8 mld. Kč** představovalo pouze 51,3 % upraveného rozpočtu (obvyklá dlouhodobě vykazovaná úroveň) a bylo o 22,4 mld. Kč pod třemi čtvrtinami rozpočtované hodnoty. Meziročně se kapitálové výdaje zvýšily o 13,3 mld. Kč, tj. o 37,5 %. Podrobnější plnění kapitálových výdajů za 1. až 3. čtvrtletí bude známo po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

Z celkového objemu prostředků získaných **z úvěrů od Evropské investiční banky** na financování projektů rozpočtovaných ve výši přes 9,2 mld. Kč bylo ke konci září 2006 čerpáno celkem téměř **3,9 mld. Kč** (ve stejném období roku 2005 bylo čerpáno 6,8 mld. Kč z celkem rozpočtovaných 11,8 mld. Kč). Z toho na výstavbu dálnice D8 2,6 mld. Kč, na české dálnice B (část úseku D11) 557 mil. Kč, na silniční okruh Prahy – část jihozápadní 237 mil. Kč, na rozvoj materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně 205 mil. Kč, na dálniční obchvat Plzně 137 mil. Kč, na prevenci před povodněmi 133 mil. Kč a na odstraňování povodňových škod z roku 2002 částka 28 mil. Kč.